

ادامه از صفحه اول

هزینه اعتراضات را چه کسی می‌دهد؟

شاید اغراق نباشد بگویم جناح‌های سیاسی اعم از اپوزیسیون خارجی و منتقدان داخلی، هیچ‌کدام به معنای واقعی، تحلیل‌درستی از روستاها و شهرهای ایران ندارند. یک طرف ایران سوسنگرد است و ایذه، طرف دیگر آن قهدریجان؛ اینها را تعمیم بدهیم به شهرهای دیگر و آنچه از دل آن بیرون می‌آید تفاوت و تضادهای بسیار در مطالبات آنان است که حول محوری به نام نارضایتی «از وضع موجود» همه را دور هم جمع و یک‌صدا کرده است. آنچه در این میان خالی است، یکدلی است و مسئله اصلی در همین‌جاست. در جمع معترضان درخواست‌های متفاوتی وجود دارد؛ سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و گاه درخواست‌هایی مبنی بر بازگشت سلطنت که چندان جدی به نظر نمی‌رسد. اما همه این درخواست‌ها چه آنان که اصل‌اند و چه آنان که ترکش‌های کوچکی هستند، گروه‌ها و جناح‌های سیاسی را مشغول کرده تا با نگاه و موضع‌گیری خود به سراغ این معترضان بروند. حتی مخالفان به‌ویژه اپوزیسیون خارجی نه‌تنها باید بلکه یک‌صدا هم نبینند. آنان در یک چیز با معترضان هم‌داستان هستند؛ اینکه مخالف وضع موجودند. اما نکته اصلی در همین هم‌داستانی است؛ مخالفت با وضع موجود از نگاه ما با دیگران و از نگاه مردم کف خیابان با نظارگران. از نگاه طبقه متوسط با نگاه طبقه فرودست جامعه کارگران و کشاورزان بسیاری تفاوت دارد. بی‌دلیل نیست که این پرسش بیش از هر پرسش دیگری در آذهان مردم که هم مخالف وضع موجودند و هم نگران حوادث اخیر، وجود دارد: «چه خواهد شد؟»؛ این پرسش بجا و درستی است که حاکی از نگرانی است. نگرانی نسبت به آینده‌ای که چندان وضوح و شفافیتی ندارد و آنچه بیش از هر چیز نگران‌کننده است، این است که کسی به این پرسش اساسی که «چه باید کرد؟»، هنوز پاسخ نداده است. اگر هم پاسخی وجود داشته باشد نشئت‌گرفته از آرزوهای ناکام و کینه‌های انباشته‌شده گروه‌های سیاسی است که نسبت وثیقی با مطالبات مردم ندارد. مردمی که خود مطالبات متنوعی را دنبال می‌کنند و خسته‌اند از بی‌کاری، فقر، زدزی و اختلاس وعده‌هایی که به‌سرانجام نرسیده است. آیا گروه‌های سیاسی داخل و خارج از کشور می‌توانند فقط به مردم فکر کنند و رفیقاها و کینه‌های خود را به توده‌های مردم پیماز نکنند و فقط صدای آنان باشند؟ بعید است. متأسفانه این بوم‌رنگی که گروه‌های سیاسی از بی‌کسب جایگاه قدرت به سمت مردم پرتاب می‌کنند، به سوی رهاکنندگان آن بازمی‌گردد. به سوی مردم بازمی‌گردد و این گروه‌های سیاسی در پایان حادته، هر یک به سر کارهای خود بازمی‌گردند و برای آنان روز از نو و روزی از نو است. تا چند صباحی دیگر و هنگامه‌ای دیگر. از مولکولی‌کردن مردم مولکولی، سیاست خلق نمی‌شود. آنچه دشوار است خلق مردم از دل توده‌هاست. خلقی که با ترفندهای غیراصیل به وجود نمی‌آید؛ اگر هم بیاید دیری نخواهد پایید. سیاست به مردم نیاز دارد و نه انبوهه‌ای از عقاید سیاسی متکثر و متلون که هر یک در پی اهداف و منفعتی به میدان آمده‌اند و برخی از آنان ارتجاعی‌اند و برخی خانمان‌برانداز و برخی هم شاید دلسوس مردم. شاید نگرانی‌هایی از این دست هم ارتجاعی و «پسین» به نظر برسد و از دل آن تأیید اصاح‌طلبی محافظه‌کار بیرون بیاید که با گوشه‌چشمی به قدرت در پی حفظ وضع موجودند. این نیز خلاف واقع نیست، در گردابی چنین هایل چه باید کرد؟ پاسخ به این پرسش دشوار است. اما پاسخ به این پرسش که هزینه‌های گذر از وضع موجود را چه کسانی خواهند پرداخت، چندان دشوار نیست. نکته مغفول‌مانده در هر جریان اعتراضی در اینجا نهفته است. آنچه اکنون در این بحبوسه نادیده می‌شود، تلاش همه‌جانبه‌ای است برای به‌فراموشی‌کشیدن کسانی که در گذشته با به میدان پیگیری مطالبات مردم گذاشته‌اند. آنچه اصالت جریان‌های سیاسی را اثبات می‌کند، پرداخت همین هزینه‌های سیاسی است نه کسب جایگاه‌ها و منفعت‌های سیاسی. اینها پرسش‌هایی است که در ذهن همه وجود دارد، حتی اگر الان کسی بر زبان نیاورد.

خبر

احتمال تأخیر در ورود اولین

بویینگ به ایران

محمد مساعد: روز گذشته بود که حسین عبده‌تبریزی، اقتصاددان و مشاور وزیر راه، در جمع خبرنگاران هشدارهایی درباره وضعیت بازار ارز داد و گفت: «میل بازار این است که نرخ ارز اسکان افزایش دارد و روی آن حساب می‌کند، در این صورت دولت باید کمک کند تا ارز به وسیله‌ای برای پس‌انداز تبدیل نشود». هشدار عبده‌تبریزی، پس از آن اتفاق افتاد که در روزهای گذشته شاهد تلاطم در بازار ارز، سکه و بورس بودیم و پس از سقوط هزارو ۷۰۰ واحدی شاخص بورس در روز آغاز اعتراضات خیابانی، قیمت ارز و سکه نیز به‌شدت افزایش پیدا کرد تا جایی که دولت مجبور شد عرضه گسترده دلار را بر نرخ «مداخله‌ای» آغاز کند و هم‌زمان با صرافی‌هایی که دلار را با نرخ‌هایی بالاتر معامله می‌کردند برخورد کند. باین حال اما عده‌ای از کارشناسان سهم نگرانی بازار از اعتراضات را در این تغییرات چندان زیاد نمی‌بینند و معتقدند مسئله افزایش نرخ ارز حاصل ضعف‌هایی اساسی‌تر در اقتصاد ایران است و تا هنگامی که آن مشکلات به

صورت ریشه‌ای حل نشوند، هرگونه کنترل نامحسوس یا پلیسی قیمت ارز بالاخره محکوم به شکست است و نتیجه‌اش افزایش ناگهانی قیمت ارز در بنگاه‌های حساس خواهد بود، اما نگرانی عبده‌تبریزی چه بود و کارشناسان دیگر دراین‌باره چه می‌گویند؟

دلار ۵هزار تومانی در سال آینده

وحید شفاقی

اقتصاددان

و استاد دانشگاه

دولت تا امروز هم به‌سختی جلوی افزایش قیمت دلار را گرفته بود و فشار مضاعفی را برای این موضوع متحمل شده بود و این مسئله مربوط به پیش از آغاز اتفاقات اخیر بوده است. دلیل افزایش قیمت دلار این است که متأسفانه تراز تجاری غیرنفتی و تراز سرمایه‌ای در کشور ما دچار کسری است. در طول این سالیان هرگز صادرات غیرنفتی ما از واردات پیشی نگرفته است و تنها سال گذشته با برخی ایاواگرها به برابری رسیده بود. در سال جاری نیز در گزارش عملکرد ۹ماهه ابتدایی سال، واردات افزون‌تر از صادرات غیرنفتی شده است. وقتی این تراز منفی می‌شود، طبیعتاً دولت به سمت تزریق دلار به بازار می‌رود تا این تراز را متعادل کند. در بخش سرمایه نیز متأسفانه شاهد همین مسئله یعنی خروج ارز از اقتصاد هستیم. سال گذشته حدود ۹ میلیون گردشگر از کشور خارج شده‌اند. هرکدام از این ۹ میلیون نفر اگر هزار دلار با خود از کشور خارج کرده باشند، چیزی حدود ۹ میلیارد دلار از تنها از طریق گردشگران از کشور خارج شده است و درمقابل جذب مناسب گردشگر خارجی نداشته‌ایم و این مقدار ارز به کشور بازنگشته است. این تنها نمونه‌ای از تراز منفی ما در بخش گردشگری است. در شرایطی که چیزی حدود ۵۰میلیارد دلار از طریق نفت به اقتصاد ما تزریق می‌شود، خروج ۹میلیارد دلار آن از طریق گردشگران رقم بسیار بزرگی است. در کنار آن همان‌طور که اشاره کردم، برای این تعادل در تراز تجاری نیز مجبور بوده‌ایم از همین ۵۰میلیارد دلار به بازار ارز تزریق

اقتصاد

عبده‌تبریزی دولت را به هوشیاری فراخواند

هشدار به پس‌انداز دلاری

***هشدار عبده‌تبریزی**

به گزارش تسنیم، حسین عبده‌تبریزی، اقتصاددان و مشاور وزیر راه، در جمع خبرنگاران با اشاره به پیش‌بینی بازار برای افزایش نرخ ارز و احتمال تبدیل‌شدن دلار به وسیله‌ای برای پس‌انداز خواستار

ریشه افزایش قیمت دلار، اقتصادی است

هادی حق‌شناس

اقتصاددان

و استاد دانشگاه

بر کسی پوشیده نیست که همواره متغیرهای سیاسی بر متغیرهای اقتصادی اثرگذارند، به‌ویژه اگر احساس ناامنی در بازار به وجود بیاید می‌توان آثار آن را به‌سرعت مشاهده کرد. همان‌طورکه در دنیا به هر دلیلی و در هر نقطه‌ای بحرانی ایجاد شود، اولین اثرش را در قیمت طلا می‌بینیم و به تبع آن در ارزش دلار نیز تأثیر خواهد گذاشت. در ایران نیز به هر دلیلی ناامنی ایجاد شود، مردم تمایل پیدا می‌کنند پول خود را به دارایی که تصور می‌کنند بارزش‌تر است و آسیب کمتری خواهد دید، در کوتاه‌مدت به طلا و دلار و در بلندمدت به زمین یا آپارتمان تبدیل کنند؛ بنابراین این افزایش قیمت دلار در روزهای اخیر طبیعی است، اما فراموش نکنیم که افزایش قیمت دلار روی بستر شکل گرفته که از چند ماه پیش فراهم شده بود و نشانه‌هایش نیز دیده می‌شد. این بستر همان شاخص‌های اقتصادی کشور بود که ارتباطی هم با مسائل سیاسی نداشت که مهم‌ترین آنها همان شاخص تورم است. هنگامی که شاهد افزایش تفاوت دلار تورم در ایران و کشورهای که با آنها مبادله اقتصادی داریم باشیم نتیجه‌اش را در قیمت ارز خواهیم دید؛ برای مثال وقتی نرخ تورم در ایران ۱۰ درصد و در کشورهای حوزه جنوب شرق آسیا که با آنها تبادلات گسترده اقتصادی داریم پنج درصد است، یقیناً این تفاوت پنج درصدی تأثیر خود را نشان خواهد داد، مگر آنکه دولت بخواهد با ابزارهای مختلف جلوی این تأثیر پنج درصدی

آینده زیرساخت‌های پایتخت مبهم است

۸/۱میلیون نفر روی زون فرونشست جنوب تهران

راهی برای کنترل خطر وجود ندارد

اگرچه بر اساس گزارش مهر، محمدسعید ایزدی، دبیر شورای‌عالی شهرسازی و معماری، از شناسایی نقاط پرخطر از نظر زلزله و مناطق مستعد فرونشست در شهر تهران و تدوین راهکارهای فرار خطر در قالب یک سند، در شورای‌عالی شهرسازی و معماری خبر داده است، اما انوشیروان کنی، استاد دانشگاه شهید بهشتی، در گفت‌وگو با «شرق»، کنترل پدیده فرونشست زمین را غیرممکن معرفی می‌کند.

به گفته او، در حال‌حاضر حتی اگر روند برداشت آب زیرزمینی هم متوقف شود، چون اراضی جنوب تهران خسارت دیده است و در مدت ۴۰ تا ۵۰ سال گذشته برداشت آب اثر خود را گذاشته، با کنترل برداشت، فرونشست تا ۲۰ و ۲۵ سال دیگر ادامه خواهد یافت.

این استاد دانشگاه شهید بهشتی در تشریح سخن خود گفت: فضای بین دانه‌های خاک و ذرات زیر‌زمین وجود دارد که بر آب است. آب، فشار به دانه‌ها وارد می‌کند و نمی‌گذارد آن دانه‌ها به هم نزدیک شوند. با برداشت آب، فشار روزنه‌ای صفر می‌شود و از بین می‌رود. دانه‌ها به هم می‌چسبند و فاصله آنها از هم کم می‌شود. اینها تحت وزن خاک بالاسری به هم نزدیک می‌شوند، هرچه آب از اعماق بیشتر برداریم، لایه‌های اعماق بیشتری تخریب می‌شوند. حتی اگر جلوی برداشت آب را بگیریم، لایه‌های بالاسری تخریب شده است و این روند برگشت‌پذیر نیست و نمی‌توان زمین را بالا آورد.

او ادامه داد: اگر برداشت‌ها را کنترل کنیم، نهایتاً شرایط بدتر نمی‌شود. به گفته کنی، میزان خسارات ناشی از فرونشست قابل تخمین نیست و در جاهای مختلف فرق می‌کند. اگر زیر یک شهر فرونشیند که برج میلاد روی آن است یا زمینی که در آن کشاورزی می‌شود، خسارت‌های مختلفی به بار می‌آید.

به اعتقاد او، در جنوب تهران ما یک فرونشست یکنواخت داریم که کل پهنه در حال پایین‌رفتن است. اگر حجم تخلیه آب به حدی باشد که لایه‌های بالاسری بریزند و در زمین یک حفره ایجاد شود – که اصطلاحاً گفته می‌شود زمین برهنه باز گردد – در آن صورت خسارات جبران‌ناپذیر خواهد بود، البته این خسارت تاکنون رخ نداده است. این استاد دانشگاه شهید بهشتی اضافه کرد: همان‌طور که کسی نمی‌تواند زلزله را پیش‌بینی کند، دهن بازکردن زمین هم غیرقابل‌پیش‌بینی است. اگر زمین دهن باز کند، احتمال انفجار ناشی از گازدخیره سوخت و گازهای فله‌های گاز و... وجود دارد، ولی این رخداد بستگی کامل به شرایط دارد.

خبر

سیاست بودجه‌ای در راستای حل مشکل اشتغال

امیر باقری . سخنگوی ستاد بودجه

● یکی از چالش‌های بسیار مهم اقتصاد در سال‌های اخیر و سال‌های آینده، مسئله اشتغال به‌ویژه اشتغال جوانان و دانش‌آموختگان دانشگاهی است. برآورد می‌شود در سال ۱۳۹۷ حدود ۸۳۸ هزار نفر جدید وارد بازار کار ایران شوند که بیش از ۷۰ درصد آنها دانش‌آموخته دانشگاهی هستند. مطابق آمار در شش‌ماهه اول ۱۳۹۶ نسبت به دوره مشابه سال قبل ۲۴۹ هزار فرصت شغلی ایجاد شده است. بنابراین ملاحظه می‌شود که برای کاهش نرخ بی‌کاری، تلاش هدفمند و مؤثری نیاز است که باید در قالب یک سیاست مشخص و در سازوکار مناسبی دنبال شود. در سال ۱۳۹۶ با مصوبه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، برنامه اشتغال فراگیر و دستورالعمل‌های آن تهیه و ابلاغ و به اجرا درآمده است. همچنین قانون ایجاد اشتغال در روستاها و عشایر و شهرهای کوچک با تکیا به منابع صندوق توسعه ملی نیز مصوب و دستورالعمل‌های آن ابلاغ و در حال اجراست.

دولت در ضمن لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ و در قالب تبصره ۱۸ اجازه استفاده از منابع مالی برای اجرای برنامه اشتغال در سال ۱۳۹۷ را تقدیم مجلس محترم کرده است. در واقع دولت با هدف ایجاد بیش از یک میلیون اشتغال در سال ۱۳۹۷ اجازه استفاده از منابع عمومی و استفاده اهرمی از آن برای هدایت تسهیلات بانکی، منابع صندوق توسعه ملی را برای بخش‌های محوری مدنظر درخواست کرده است. لازم به ذکر است دولت برنامه‌های اشتغال را در بخش‌های منتخب صنعت از جمله پوشاک، بخش‌های منتخب کشاورزی از جمله تولید گلخانه‌ای و پرورش ماهی در قفس، گردشگری و صنایع دستی، حوزه فناوری اطلاعات، حمل‌ونقل عمومی درون شهری و برون‌شهری، مسکن اجتماعی و روستایی و مسکن در بافت‌های فرسوده و سایر رسته‌ها و رشته‌های مهم دنبال می‌کند.

یکی از آفت‌های مهم این حوزه، نحوه استفاده از این منابع و میزان تحقق اشتغال است. در سال‌های دهه ۸۰ تجربه خوبی را در این زمینه نداشتیم؛ بنابراین در برنامه اشتغال جدید سعی شد با آسیب‌شناسی روند گذشته، رویه‌های مناسبی به‌ویژه در حوزه نظارت تدارک دیده شود تا اجرای برنامه به‌صورت هدفمند و مؤثر به اجرا درآید. در این راستا در چند روز گذشته برنامه دولت برای انتخاب نمایندگان مجلس ارائه شد و محورها و روش انجام کار و همچنین میزان منابع تبیین شد. اکنون سرنوشت اجرای این برنامه در اختیار نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی است. قاعدتاً با توجه به اولویت مسئله اشتغال، لازم است دولت و مجلس در تعامل مناسبی این برنامه را بررسی کرده و به‌تدریج رویه را انتخاب کنند و به تصویب و اجرا برسانند اما کم‌رنگ‌کردن و کاهش سطح عملیاتی این برنامه و حذف الزامات مندرج در تبصره ۱۸ قاعدتاً تحقق اهداف اصلی بودجه را کاهش خواهد داد. این در حالی است که بعضاً اظهارنظرها بیانگر کاهش سطح عملیات این برنامه است. پیشنهاد مشخص این است که کمیسیون محترم تلفیق با توجه ویژه به مسئله اشتغال و توسعه بافت‌های فرسوده و حمل‌ونقل عمومی، برنامه تبصره ۱۸ را با مشارکت دولت به دقت بررسی کرده و احکام مناسب را به‌گونه‌ای تصویب کند تا برنامه دولت قابلیت اجرا داشته باشد. طبیعی است جابه‌جایی منابع از این حوزه به سایر حوزه‌ها می‌تواند تحقق اهداف را دچار مشکل کند.

خبر ویژه

رکورد تولید خودرو در ساییا شکسته شد

● گروه خودروسازی ساییا توانست از ابتدای سال جاری تاکنون ۵۰۰ هزار دستگاه خودرو تولید کند.

به گزارش سایپانیزو، گروه خودروسازی ساییا در حالی موفق به شکستن رکورد تولید در ۱۰ماهه شده است که توانسته با پشت‌سنگ‌زدانستن مشکلات و موانع فرسار، جریان تولید محصول را در این مجموعه به ثبات برساند. بر اساس این گزارش، گروه خودروسازی ساییا در مدت مشابه سال گذشته، ۴۲۳هزارو ۳۹۸ دستگاه خودرو تولید کرده بود. ساییا توانست در آذر سال جاری، ۶۳هزارو ۸۸۵ دستگاه خودرو تولید کند که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، تعداد ۵۷ هزار دستگاه، بیانگر رشد ۱۲ درصدی است؛ ضمن اینکه تعداد تولید خودرو در آبان سال جاری در گروه ساییا، ۶۱هزارو ۸۰۰ دستگاه بوده است. از ابتدای دی تا روز چهارشنبه نیز گروه ساییا ۲۸هزارو ۱۷۳ دستگاه خودرو تولید کرده است و با توجه مدت زمان باقی‌مانده تا پایان سال، این مجموعه با ادامه روند فعلی می‌تواند رکورد جدیدی در امر تولید خودرو از خود بر جای بگذارد. در روزهای اخیر، مدیرعامل گروه خودروسازی ساییا که در بدو ورود به این مجموعه وعده حمایت از قطعه‌سازان را با هدف رشد تولید در دستور کار خود قرار داده بود، با اختصاص شش هزار میلیارد ریال به این شرکت‌ها، توانست جریان تولید را در مجموعه شتاب بخشیده و نقدینگی موجود در سازمان را در مسیر صحیح خود هدایت کند.